

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1937 r.

Izba II karna

sygn. 1 K. 1331/37

Teza

Karalne nawoływanie do zbrodni stanu z § 2 art. 154 k.k. nie wymaga równoczesnego wskazania pozytywnych zmian w ustroju istniejącym ani nowej formy ustrojowej, jaka miałyby w drodze przemocy zostać osiągnięta, lecz wystarcza wezwanie o charakterze destrukcyjnym, zmierzającym do usunięcia ustroju obecnego.

Uzasadnienie

1. Kasacja oskarżonej zarzuca zaskarżonemu wyrokowi obrazę art. 154 § 2 k.k. i art. 360, 379 k.p.k. przez brak ustalenia cech istotnych przypisanego oskarżonej przestępstwa.

2. Według ustaleń Sądu, oskarżona wznosiła okrzyki „Niech żyje rewolucja, wyrznąć policję”. Kasacja oskarżonej, rozbijając ten okrzyk na dwie części, wywodzi, że w żadnym z obu członów tego okrzyku nie mieszczą się cechy przestępstwa z 2 art. 154 k.k. Zaskarżony wyrok zasadnie jednak rozważał okrzyk oskarżonej jako jedną całość, tj. w tej postaci, w jakiej został wydany, nie dzieląc go sztucznie na dwa odrębne fragmenty, i z zestawienia całości tego okrzyku Sąd bez błędu logicznego i prawnego uznał za ustalone, że okrzyk oskarżonej zarówno w swej zewnętrznej treści jak również w przekonaniu oskarżonej wyrażał nawoływanie do zmiany istniejącego ustroju w drodze rewolucji i przy użyciu przemocy, której pierwszym czy wstępnym etapem miałyby być wyrznięcie policji.

3. Przepis 2 art. 93 k.k. ma na celu ochronę istniejącego ustroju Państwa Polskiego przed wszelkim zamachem bez względu na to, jakim innym ustrojem miałyby być on zastąpiony, to też karze z tego przepisu podlega już samo targnięcie się na ten ustrój przy użyciu środków przemocy. Chodzi tu o trwałość istniejącego ustroju i dlatego też pojęcia „zmiana ustroju” nie należy wyklądać, jak to czyni kasacja, w sensie zastąpienia tego ustroju innym określonym ustrojem, lecz należy je rozumieć jako zamach na ustrój istniejący, chociażby skutkiem tego organizacja państwowa miała być pogrążona w zupełnym chaosie. Nowa forma ustrojowa spoczywa w sferze celu przedsięwziętego działania, a cel tego działania nie należy do istotnych znamion zbrodni z 2 art. 93 k.k. W związku z tym karalne nawoływanie do zbrodni stanu z 2 art. 93 k.k. nie wymaga równoczesnego wskazania pozytywnych zmian w ustroju istniejącym, ani nowej formy ustrojowej jaka miałyby w drodze przemocy zostać osiągnięta, lecz wystarcza wezwanie o charakterze destrukcyjnym, zmierzające do usunięcia ustroju obecnego.

Z tych względów kasację oskarżonej, jako bezpodstawną Sąd Najwyższy oddalił.

[Cytowane artykuły: 93 k.k., 154 k.k., 360 k.p.k., 379 k.p.k.]